

EL MOLLET QUE VOLEM QUE CONEGUEU: HISTÒRIA I DOCUMENTAL

Categoria A: Centres educatius

Subcategoria: Cicle Mitjà i Superior d'Educació Primària

XV PREMSI EL CAC A L'ESCOLA

1. Descripció de l'experiència

1.1. INTRODUCCIÓ

El projecte audiovisual "El Mollet que volem que conegueu. Documental i història" sorgeix de dues realitats a les quals ens enfrontem a l'Escola a l'inici del curs 2017-2018. D'una banda, l'aposta pel treball per projectes a tota l'educació primària i secundària i la necessitat de plantejar als alumnes metodologies de treball que els semblin atractives, els motivin a descobrir i els suposin un aprenentatge significatiu. De l'altra, la posada en marxa d'un projecte audiovisual de centre, de caràcter transversal, que pretén apropar les tècniques i l'anàlisi audiovisual als alumnes des dels 3 anys i fins als 18.

En aquest context, els mestres de 3r de primària i la professora d'audiovisuals del centre ens posem en marxa per buscar un projecte que aplegui les matèries de llengua catalana, medi social i audiovisuals i ens permeti aprofundir en l'àmbit del coneixement del nostre entorn (el barri, la ciutat, els carrers, els monuments, els edificis singulars...) i l'estudi de les fonts documentals, però que paral·lelament, doni la possibilitat als alumnes d'experimentar en l'àmbit de la creació audiovisual i introdueixi el vídeo com a eina d'enregistrament de la realitat i font de documentació històrica.

Així doncs, l'experiència consisteix en l'enregistrament d'un documental que reculli tots aquells indrets, monuments, edificis o parcs de la nostra ciutat (Mollet del Vallès) que avui dia els alumnes consideren d'interès cabdal i que creuen que han de ser recordats i estudiats per les generacions futures. D'aquesta manera, el seu documental podrà ser consultat com a font d'informació pels estudiants del futur, de la mateixa manera que ells tenen accés a les fotografies i escrits de les generacions passades.

1.2. SEQÜENCIACIÓ

El projecte “El Mollet que volem que conegueu, documental i història” es va dur a terme durant el primer trimestre del curs acadèmic 2017-2018 i es va desenvolupar com s’explica seguidament

1 Només començar el curs vam trobar al pati de l'Escola (en obres en aquell moment) una caixa plena de fotografies i escrits del Mollet d'inicis del segle XX. Es tractava d'una **caixa de records** d'en Pere, un pagès que havia viscut a prop dels terrenys de l'Escola i que volia que les generacions futures coneguessin com era Mollet el 1900. Acompanyava la caixa amb una carta que encoratjava els alumnes a fer el mateix que ell, fer un resum de com és Mollet avui en dia i enterrar-lo per a les generacions del futur. Vam observar les fotografies de la caixa, vam reconèixer els indrets que hi apareixien i els vam comparar amb l'actualitat. Vam **reflexionar sobre el pas del temps** i com la tecnologia o la indústria han fet canviar els carrers de la ciutat, així com la vestimenta, els vehicles o les botigues. Finalment, vam pensar quina era la millor manera de plasmar el Mollet d'avui en dia a les generacions futures: amb un **documental en vídeo**.

2 Amb la col·laboració de la Bea, la professora d'Audiovisuals del centre, vam entendre què és un **documental**, per a què serveix i com ens pot ajudar a plasmar la realitat. Vam visionar alguns fragments de documentals i vam pensar com podria ser el nostre.

3 Abans de començar el rodatge, però, calia tenir ben preparat quines serien les localitzacions on caldria rodar, quin seria el text de la veu en off, quin tipus de pla fariem o quin so escoltaríem. Vam aprendre què és un **guió tècnic** i per a què serveix.

4 Per **grups**, vam triar els llocs més emblemàtics de la ciutat, vam **buscar tota la informació** que vam poder, vam redactar el text i vam elaborar el nostre propi guió tècnic.

5 Un cop teníem el guió fet, era el moment de **rodar** el nostre documental. Primer, vam aprendre **com funciona la càmera** i després ens vam dividir en 3 equips de rodatge distribuïts per zones geogràfiques de la ciutat perquè fos molt més fàcil desplaçar-nos d'un lloc a l'altre

6 Vam triar les **millors escenes** de cada localització i els mestres van fer l'**edició** del documental .

7 Finalment, tots junts a classe vam **visionar** el resultat final del nostre documental, vam **valorar** l'experiència i finalment, vam tornar a enterrar la caixa del Pere amb el nostre documental per tal que les generacions del futur coneguin el Mollet del 2018

SEQUÈNCIA	IMATGE	ACCIÓ	TEXT	SO
0 Introducció del vídeo	Mollet del Vallès Imatge aereostatica (imatge internet)	Estàtica (text escrit)	Documental de Mollet del Vallès	X
	Mollet del Vallès Video Evolucionant Mollet	Moviment (Veu off)	Mollet ha anat evolucionant molt al llarg dels anys	X

SEQUÈNCIA	IMATGE	ACCIÓ	TEXT	SO
1 Parc dels Colors		No moviment del parc + presentació	Fiela, estem al Parc dels Colors, dissenyat per Enric Sureda i Ballester	
		No estàtic del parc + veu off	El projecte es va executar entre els anys 1995 i 2001	
		No moviment zona jocs	Destaca la zona infantil, aigua, arbres, praderia	

SEQUÈNCIA	IMATGE	ACCIÓ	TEXT	SO
2 Masia Can Borrell		En la estació - Dins presentat a la obra de la Imatge. - Es veu l'obra de murada	La masia can Borrell es + Masia Can Borrell	
		- Pla en moviment separat-se a la murada. - Sense moviment. - Veu en off.	Està situada al carrer de La Borrell	Música tranquil·la
		- Pla en moviment a l'interior. - Sense moviment. - Veu en off.	Actualment es veu	Música tranquil·la

SEQUÈNCIA	IMATGE	ACCIÓ	TEXT	SO
3. Calles	Plànol general de Calles	Pla en moviment - Pla en moviment - Veu en off	Us presentem Calles, un espai natural protegit i costat de Mollet	
	Masia de Calles	Pla estàtic - Masia de Calles + Veu presentant	Aquesta és la Masia de Calles, que apareix documentada per la can al 10071	
	Riera de Calles mireu gènt coment, lloc o passant.	Pla en moviment - Riera de Calles - Veu presentant	Per la riera de Calles passen gènt i corrent, però també és un espai de passeig	

SEQUÈNCIA	IMATGE	ACCIÓ	TEXT	SO
4. Can Gama		Pla estàtic de l'exterior de Can Gama.	Al Concurs Jove de l'arquitectura guanya	Veu off - Presentant - Veu presentant
		El representant a pla començant amb cançó la història de Can Gama.	antigament convingut, d'aquí se el nom xampanya	Veu off - Presentant - Veu presentant
		Pla en moviment de l'interior de Can Gama + presentant	Actualment és un espai de convivència de joves de tot el món i també es fan activitats de dansa i de música	Veu off - Presentant - Veu presentant

SEQUÈNCIA	IMATGE	ACCIÓ	TEXT	SO
5. Capla - Monument		Pla estàtic de l'exterior de la masia	El edifici original de la masia es va construir com a masia de la família de la masia	
		Pla en moviment de l'exterior de la masia + Veu en off	A partir de la masia es va construir el monument de la masia	
		Pla estàtic de l'exterior de la masia de la capla + Veu en off	Davant de la masia de la capla es va construir el monument de la masia	

SEQUÈNCIA	IMATGE	ACCIÓ	TEXT	SO
6 Ajuntament + vell		El pla de l'ajuntament i del mercat vell	Aquí tenim l'ajuntament vell que es troba al costat del Mercat vell	Veu presentant + música (Catalunya)
		Pla de font modernista al mig de la Plaça	Aquí al costat de la font modernista hi ha el mercat vell de Mollet	Veu off + Veu presentant (Catalunya)
		El Pla de al farinaria més vella de Mollet	Més endavant hi ha la farinaria que està en l'emplaçament de Mollet	Veu presentant + música

SEQUÈNCIA	IMATGE	ACCIÓ	TEXT	SO
7 Masia Abella		Pla estàtic de l'exterior de la Masia Abella.	Us presentem al Masia Abella	Veu off + música (Catalunya)
		Pla estàtic del presentant dins al cobert de la Masia Abella.	El Masia Abella es va construir el 1997.	Veu del presentant + música (Catalunya)
		Pla estàtic de l'exterior de la Masia Abella Pla B.	Aquí tenim el Pla B de la Masia Abella.	Veu del presentant + música (Catalunya)

SEQUÈNCIA	IMATGE	ACCIÓ	TEXT	SO
9. AJUNTAMENT + NOU		Pla en moviment de l'exterior de l'ajuntament + Veu presentant	El ajuntament nou es va construir el 2002 a la plaça gran	Veu off + música (Catalunya)
		Pla estàtic de l'exterior de l'ajuntament	El ajuntament de l'ajuntament nou es va construir el 2002 a la plaça gran	Veu off + música (Catalunya)
		Pla estàtic de l'exterior de l'ajuntament	Just al costat de l'ajuntament nou es va construir el 2002 a la plaça gran	Veu off + música (Catalunya)

Guions tècnics elaborats pels alumnes de 3r de Primària per al documental

1.3. OBJECTIUS

- Conèixer el patrimoni històric i arquitectònic de la nostra ciutat
- Aprendre a llegir i analitzar fonts documentals secundàries
- Millorar l'expressió escrita i oral
- Conèixer els orígens i les principals característiques del gènere cinematogràfic documental
- Valorar el gènere documental com a forma d'expressió artística i com a font d'informació
- Tenir cura del material tècnic que utilitzem i fer-ne un bon ús.
- Tenir la capacitat d'explicar una història mitjançant imatges
- Confeccionar un documental
- Utilitzar de forma bàsica i autònoma les eines tècniques de gravació d'imatges i so

1.4. ALUMNES QUE HI HAN PARTICIPAT

Han participat de l'experiència educativa 36 alumnes de les quatre classes de 3r de primària de l'Escola Sant Gervasi de Mollet.

1.5. CONTEXT EN EL QUAL S'HA DESENVOLUPAT

“El Mollet que volem que coneguem” s’ha dut a terme a l’Escola Sant Gervasi Cooperativa, de Mollet del Vallès, durant el primer trimestre del curs 2017-2018 i dins l’àmbit de l’àrea de projectes de 3r de primària que inclou les matèries de medi social i llengüa catalana.

1.6. VALORACIÓ DE L'ACTIVITAT PER PART DEL PROFESSORAT

La valoració del projecte "El Mollet que volem que conegueu. Documental i història" per part del professorat és molt positiva. En primer lloc, perquè la valoració que van fer-ne els alumnes durant el procés d'avaluació, també ho va ser. En segon lloc, perquè és un gran exemple del sistema d'aprenentatge per projectes en el que creiem fermament.

Gràcies al projecte, els alumnes han pogut observar el pas del temps en el seu entorn immediat de forma directa. El treball a més, ha despertat el seu interès i ha desembocat en converses amb pares, mares, avis i àvies, que han aportat el seu granet de sorra amb anècdotes, dades, fotografies i records. L'activitat ha permès els alumnes descobrir la imatge en moviment com a eina d'anàlisi i descobriment del seu entorn. A través del vídeo han conegut més profundament la seva ciutat.

El treball grupal i cooperatiu ha estat un altre dels punts més destacats d'aquesta tasca. Els alumnes han hagut de distribuir les responsabilitats en funció dels seus interessos i habilitats i s'han adonat que totes les tasques sense excepció són igual d'importantes a l'hora d'aconseguir un objectiu comú.

Finalment, els alumnes han pogut percebre el format audiovisual com una eina propera i al seu abast i no només com un objecte d'estudi o d'entreteniment. Han perdut la por a tocar el material tècnic i s'han sentit segurs a l'hora de seleccionar els plans adequats, les millors preses o les ubicacions idònies.

2. Competències bàsiques treballades i àrees curriculars incloses

2.1. COMPETÈNCIES BÀSIQUES TREBALLADES

Competències en el coneixement i interacció amb el món físic

- Utilitzar críticament fonts d'informació que usin diferents tipus de suport per observar i analitzar l'entorn.
- Situar-se en l'espai, orientar-s'hi i desplaçar-s'hi utilitzant plànols i mapes.
- Descriure, analitzar i valorar els canvis i les continuïtats i les causes i les conseqüències d'algun esdeveniment clau de la història de la nostra ciutat utilitzant diferents fonts històriques primàries i secundàries.
- Relacionar alguns fets de la història dels segles XX i XXI amb la història familiar i local i narrar-los. Identificar i valorar elements del patrimoni.
- Participar en projectes de conservació i comunicació del patrimoni i de la memòria històrica

Competències comunicatives i audiovisuals

- Expressar idees i organitzar informacions de manera eficaç i intel·ligible sobre espais, fets i fenòmens geogràfics, històrics i socials.
- Comunicar idees i informacions de manera oral, escrita, visual i utilitzant les TIC per informar, per convèncer i per dialogar.

Competències metodològiques

- Plantejar-se preguntes que puguin ser objecte d'investigació.
- Utilitzar habilitats de planificació del treball i de recollida i tractament de la informació
-

Competències digitals

- Dominar els instruments bàsics necessaris per a les creacions i produccions visuals i audiovisuals

Competències artístiques

- Conèixer comprendre i valorar manifestacions culturals i artístiques i considerar-les com a part del patrimoni dels pobles.

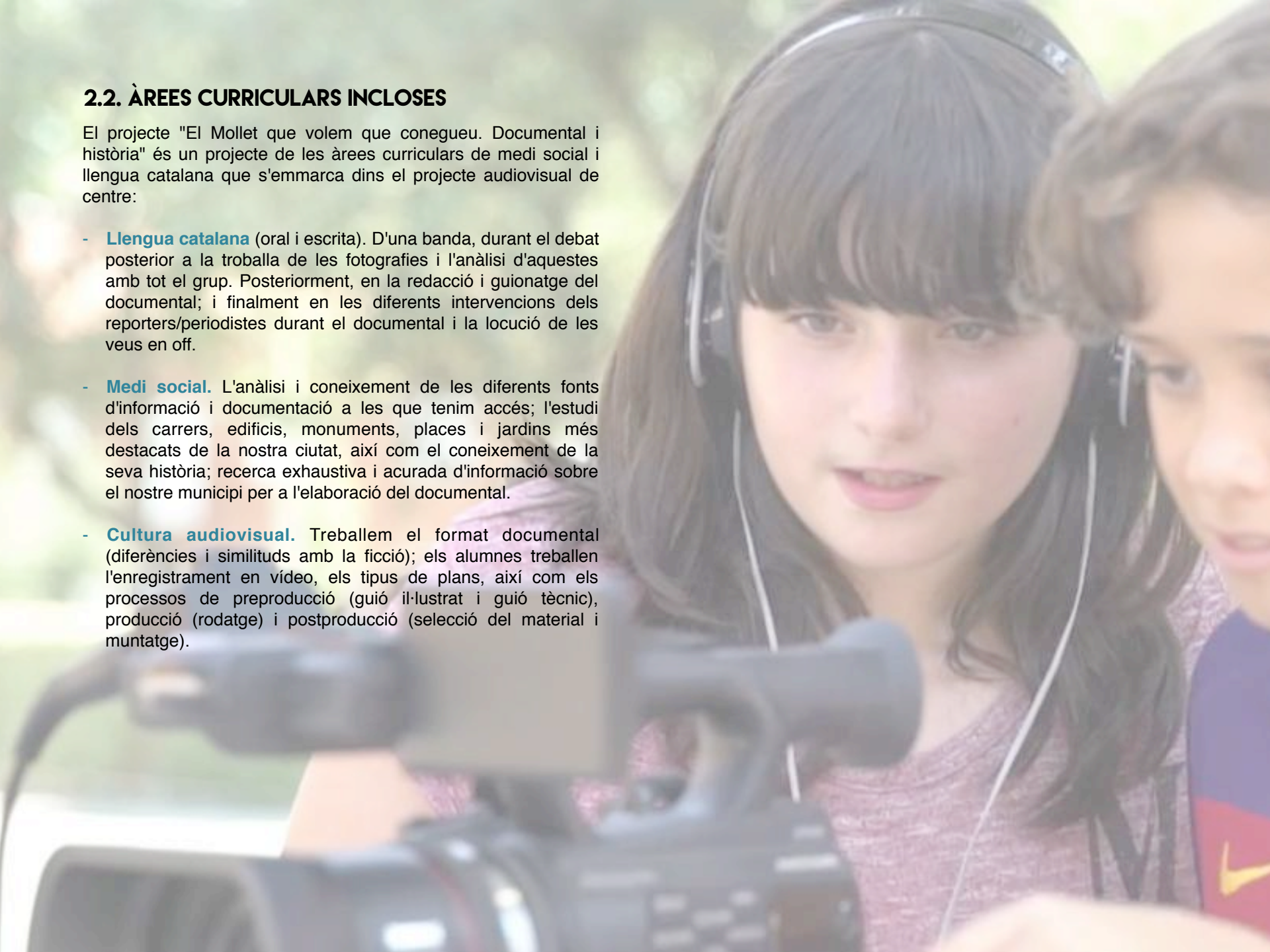
Competències personals

- Buscar els fonaments de la seva identitat en el seu entorn.
- Dissenyar i posar en marxa projectes col·lectius de manera responsable i creativa

2.2. ÀREES CURRICULARS INCLOSES

El projecte "El Mollet que volem que conegueu. Documental i història" és un projecte de les àrees curriculars de medi social i llengua catalana que s'emmarca dins el projecte audiovisual de centre:

- **Llengua catalana** (oral i escrita). D'una banda, durant el debat posterior a la trobada de les fotografies i l'anàlisi d'aquestes amb tot el grup. Posteriorment, en la redacció i guionatge del documental; i finalment en les diferents intervencions dels reporters/periodistes durant el documental i la locució de les veus en off.
- **Medi social**. L'anàlisi i coneixement de les diferents fonts d'informació i documentació a les que tenim accés; l'estudi dels carrers, edificis, monuments, places i jardins més destacats de la nostra ciutat, així com el coneixement de la seva història; recerca exhaustiva i acurada d'informació sobre el nostre municipi per a l'elaboració del documental.
- **Cultura audiovisual**. Treballem el format documental (diferències i similituds amb la ficció); els alumnes treballen l'enregistrament en vídeo, els tipus de plans, així com els processos de preproducció (guió il·lustrat i guió tècnic), producció (rodatge) i postproducció (selecció del material i muntatge).

3. Continguts, temporització i recursos humans i materials

3.1. CONTINGUTS CURRICULARS

- Identificació dels diferents àmbits als quals pertany l'alumnat: la família, l'escola, el barri o la localitat i coneixement de la seva història
- Ús de fonts orals, imatges i materials per reconstruir la pròpia història, valorant la dels altres i l'intercanvi comunicatiu dins el grup.
- Iniciació en l'ús de la càmera videogràfica
- Descoberta i identificació dels elements característics de l'entorn, els serveis i els espais comuns, valorant la responsabilitat personal en el seu ús.
- Identificació dels elements bàsics del llenguatge audiovisual: enquadrament i pla.
- Identificació de les fases del procés audiovisual: preproducció, producció i postproducció.
- Aproximació al gènere documental

3.3. RECURSOS HUMANS I MATERIALS

- **Recursos humans:** alumnat de 3r de primària (36 alumnes), tutors de 3r de primària (Carla Bach i Víctor Pons), professora d'audiovisuals del centre (Bea Amado-Lóriga)
- **Recursos materials:** Càmera de vídeo professional, micròfon de mà, cable cànon, trípode, equip d'edició, auditori amb equip de projecció, xarxes socials a través de les quals fer-ne difusió

3.3. TEMPORITZACIÓ

- Primera sessió. Trobem una Caixa amb fotografies antigues de Mollet. Com era Mollet abans? Com és ara?
- Una sessió d'una hora. Introducció al tema del documental. Què és i per a què serveix.
- Com guionitzar el nostre documental? L'storyboard. 1 hora.
- Recerca d'informació dels edificis més singulars de Mollet, redacció del guió i elaboració de l'storyboard. 4 hores
- Aprenent a utilitzar la càmera. Nocions tècniques. 1 hora.
- Rodatge del documental. Una sessió de 3,5 hores per cada grup de 12 alumnes (total 10,5 hores)
- Selecció del material i millors imatges per part dels alumnes. 1 hora
- Edició del documental (fet pel professorat). 3 hores
- Projecció del documental a l'aula, avaluació conjunta i "enterrament" per a les generacions del futur. 2 hores.

3.4. ENLLAÇOS D'INTERÈS

Podeu consultar l'audiovisual resultat d'aquest projecte a l'enllaç:

- <https://www.youtube.com/watch?v=GLmU2nW8DJM>

